

CYNGOR CYMUNED Y BETWS

Cynhelir Cyfarfod Blynyddol y Cyngor Cymuned fel Cyfarfod Hybrid **yng Nghlwb Rygbi'r Betws** a rhithiol ar **Starleaf** ar ddydd Mercher 18fed Mai 2022 am 6:30pm.

Cynhelir y cyfarfod o bell yn unol â darpariaethau Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Coronafeirws) (Cyfarfodydd) (Cymru) 2020 a Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

Bydd unrhyw aelod o'r cyhoedd sy'n dymuno mynychu'r cyfarfod fel gwylwr neu sydd â chwestiynau i'w gofyn i'r Cyngorwyr yn cysylltu â'r Clerc er mwyn i hyn allu digwydd ac i ddilyn y gweithdrefnau cywir.

Datganiad Derbyn Swydd i'w lofnodi cyn y cyfarfod gan yr holl aelodau oherwydd Etholiad 5ed Mai 2022.

PRESENNOL: Y Cyng Paul Allchurch, Peter Comley, Carwyn James, Lucy Jones, Mike Jones, Karen McMinn-Davies, Andy Megrath, Lynwen Phillips, Jose Picouto, Dave Stacey, Andrew Williams a Maureen Williams.

Clerc: Angela Brown

Croesawodd y Cadeirydd ymadawol, Jose Picouto, yr holl aelodau i'r cyfarfod blynyddol gan roi araith fer, gan fod aelodau newydd yn bresennol oherwydd yr etholiad diweddar ar 5ed Mai 2022 cafwyd cyflwyniad gan bob person.

1. Ethol Cadeirydd

Cynigodd y Cyng A Williams bod y Cyng.

Pleidleisiwyd yn unfrydol ar hyn gan y rhai oedd yn bresennol.

Derbyniodd y Cyng Stacey y penodiad ac arwyddodd y Datganiad Derbyn y Swydd.

PENDERFYNWYD penodi'r Cyngorydd Stacey yn Gadeirydd o 18 Mai 2022.

2. Datganiad y Cadeirydd yn Derbyn y Swydd.

Bydd hwn yn cael ei bostio at y Clerc.

3. Penodi Is-Gadeirydd.

Cynigodd y Cyng. Lynwen Phillips bod y Cyng. M Jones yn cael ei benodi'n Is-Gadeirydd ac eiliwyd gan y Cyng. Picouto.

Pleidleisiwyd yn unfrydol ar hyn gan y rhai oedd yn bresennol.

Derbyniodd y Cyng M Jones y penodiad.

PENDERFYNWYD penodi'r Cyngorydd M Jones yn Is-Gadeirydd o 18 Mai 2022.

4. Ymddiheuriadau am Absenoldeb (i'w rhoi i'r Clerc cyn y cyfarfod)

Dim wedi eu derbyn.

5. Adroddiad y Cadeirydd

Darllenodd y Cadeirydd ymadawol, y Cynghorydd Jose Picouto ei adroddiad:

Adroddiad Blynyddol y Cadeirydd 2021/22

José Picouto Cadeirydd Cyngor Cymuned Betws - Mai 2021/Mai 2022

Pan gymerais i rôl Cadeirydd Cyngor Cymuned y Betws ym mis Mai 2021 roedden ni'n dal i geisio amddiffyn ein hunain a'n teuluoedd rhag Covid19 a oedd yn golygu bod rhaid cynnal cyfarfodydd "yn fwy neu lai" trwy Teams, Zoom, Starleaf neu debyg ac roeddwn i'n bryderus. ynghylch a allem weithredu'n effeithiol fel Cyngor o ystyried bod cymaint i'w wneud a'i gyflawni.

Does dim angen i mi fod wedi poeni oherwydd heblaw am ychydig o broblemau cysylltedd roedd presenoldeb yn dda ac wrth i ni groesawu Cynghorwyr newydd i'r plyg roedd moesoldeb yn uchel, yn llawn disgwyliadau ac yn magu i fynd.

Y peth cyntaf i'w wneud oedd creu awyrgylch o berchnogaeth a chyfrifoldeb am y gwahanol brosiectau yr oeddem wedi'u targedu fel rhai "rhaid eu gwneud", felly yn y lle cyntaf fe wnaethom greu Pwyllgor Grŵp Hamdden dan arweiniad y Cynghorydd Michael Jones yn gyfrifol am welliannau o gwbl. parciau gan gynnwys cynnal a chadw, cynorthwyo ceidwaid presennol y parciau, trefnu grwpiau gwirfoddol fel Cyfeillion Betws a cheisiadau grant.

O dan arweiniad a chymhelliant y Cynghorydd M. Jones mae hyn wedi bod yn llwyddiant ysgubol oherwydd hyd yma yn 2021/22 rydym wedi sicrhau dau grant a fydd yn denu mwy o fywyd gwylt i'r ardal. Grant o £86,750.00 ar gyfer Cronfa Lleoedd Lleol ar gyfer Natur Llywodraeth Cymru gan y Loteri Dreftadaeth Genedlaethol a fydd yn hybu bioamrywiaeth ym Mharc Betws. Hefyd, mae grant gan Fferm Wynt Mynydd Y Betws yn cael ei ddefnyddio i adnewyddu rhai o'r offer chwarae sydd wedi torri o fewn Cae Chwarae Maesware yn ogystal â llawer o ddi-ddordeb gan grwpiau eraill sydd eisiau cymryd rhan yn yr adfywiad sydd yn yr arfaeth ar gyfer parciau Betws gan gynnwys Heol Maesware a Heol y Felin.

Fe wnaethom hefyd ffurfio Pwyllgor Cyllid dan arweiniad y Cynghorydd David Stacey a'i dasg gyntaf oedd diweddarau'r holl bolisiâu a systemau llywodraethu gyda'r nod o roi'r wybodaeth ddiweddaraf i ni am y ddeddfwriaeth gyfredol.

Derbyniodd yr Ysgol Gynradd leol dan arweiniad y Pennaeth Dros Dro Mr. Chris Morgan ein gwahoddiad i gymryd rhan mewn digwyddiadau a phrosiectau a fydd yn amlygu lles ac ymdeimlad o berthyn a bod yn rhan o fywyd pentref/cymunedol.

Daeth y disgyblion i'r amlwg ochr yn ochr ag aelodau'r cyhoedd gan dalu teyrnged i'r rhai a fu farw ar Ddiwrnod y Cofio 2021 a fynychwyd yn ffurfiol gan Ddirprwy Arglwydd Raglaw Sir Gaerfyrddin Mrs Jayne Picouto yn cynrychioli EM y Frenhines a'r Cynghorydd Sir B. Jones yn ogystal â'r Cynghorwyr Cymuned A. Price ac L. Lewis ac aelodau o'r Clerigwyr lleol a'r Heddlu lleol.

Yn anffodus, buom yn galaru am farwolaeth dau gyn-Gynghorydd, sef Mr. M. John a Mrs. J. Gunter y cyfrannodd blynyddoedd sylweddol o wasanaeth yn fawr at lwyddiant cyffredinol y Cyngor Cymuned.

Pleser pur oedd cydnabod gwaith caled y Cynghorydd Andrew Williams sydd wedi bod yn ganolog i bopeth "adfywio" drwy ei enwebu i fynychu Garddwest Palas Buckingham. Derbyniwyd yr enwebiad a gobeithio y bydd yn bresennol ryw bryd yn 2022 os bydd Covid yn caniatáu.

Sicrhaodd y Cynghorydd Peter Comley a minnau gyfraniad o £1900.00 gan "Betws mewn Angen" sy'n sefydliad elusennol a sefydlwyd flynyddoedd yn ôl gyda'r unig ddiben o helpu pobl sydd mewn angen yn yr ardal. Bydd y rhodd hon yn ein galluogi i brynu dau Ddiffibriliwr newydd, un i'w osod y tu allan i'r Ysgol Gynradd a'r llall y tu allan i'r Ganolfan Deulu yn Nhreforis i ategu'r un sydd eisoes wedi'i leoli yng Nghlwb Rygbi'r Betws gydag un arall wedi'i gynllunio ar gyfer Tycoch yn Heol Maeswre. Teimlwn fod y safleoedd hyn mewn sefyllfa dda i helpu unrhyw un sy'n byw ym mhentref Betws.

Wrth edrych ymlaen at y cynlluniau ar gyfer y dyfodol agos yn 2022 bydd disgyblion Ysgol Gynradd y Betws yn brif gyfranogwyr mewn digwyddiadau i ddathlu Jiwbil'r Frenhines ond oherwydd gwyliau ysgol bu'n rhaid addasu'r dyddiadau i weddu i'w presenoldeb ac o'r herwydd cynhelir seremoni ar y 27ain. Mai ac yn cael ei harwain gan Ddirprwy Arglwydd Raglaw Sir Gaerfyrddin, Cynghorydd Sir a Chynghorydd Cymuned yn ogystal â'r disgyblion a Staff ac aelodau'r cyhoedd. Bydd y seremoni'n cynnwys plannu coeden helyg gydag arysgrif ER ar ei gwaelod wedi'i dylunio'n gyfan gwbl gan y disgyblion a roddwyd i'r Parc gan fy ngwraig a minnau er anrhydedd i'n diweddar fab Alexander ac yna picnic 'Tedi Bêrs' wedi'i drefnu a'i ariannu. gan yr ysgol.

Ymhellach ymhellach, ar gae chwarae Heol Y Felin bydd seremoni arall yn cael ei chynnal yn cynnwys teyrnged Jiwbilf mwy cywrain a ddyluniwyd yn gyfan gwbl gan ddisgyblion Ysgol Gynradd Betws.

Wrth i mi ddod at ddiwedd fy mlwyddyn yn y swydd fel Cadeirydd hoffwn ddiolch i'r Clerc Angela Brown am ei chymorth a'i gwylidwriaeth gan wneud yn siŵr ein bod i gyd yn cyflawni ein hamrywiol ddyletswyddau yn ogystal â diolch yn arbennig i'r Is-Gadeiryddion L. Phillips a D. Stacey ac i'm holl Gynghorwyr am eu cefnogaeth a'u gwaith caled dros ben. Mae llawer iawn wedi'i gyflawni eisoes a dylem i gyd fod yn falch o hynny ond gadewch inni beidio â gorffwys yn ein rhwyfau a pharhau i weithio dros a gwella'r Gymuned y dewisom ei gwasanaethu.

José Picouto Cadeirydd Cyngor Cymuned Y Betws 2021/22

6. Adroddiad Blynyddol

Adroddiad Blynyddol Cyngor Cymuned Betws **1 Ebrill 2021 i 31 Mawrth 2022**

Y Cyngor

Mae'r Cyngor yn cynnwys un ward a gynrychiolir gan 12 Cynghorydd.

Eich Cynghorwyr yw:
Jose Picouto (Cadeirydd)
Dave Stacey (Is-Gadeirydd)
Betsan Jones
Lucy Jones
Lynwen Phillips
Delyth Richards
Loreen Lewis
Andy Megrath
Mike Jones
Andrew Williams
Peter Comley
Annette Price

Mae'r Cyngor yn cyflogi Clerc rhan amser, Angela Brown

Y Gymuned

Mae Betws yn gymuned sydd ger Rhydaman yn Sir Gaerfyrddin sy'n swatio rhwng Afon Aman ar yr ochr ogleddol ac ar yr ochr ddeheuol mae'n cwrdd â phen gorllewinol y Mynydd Du sy'n cael ei adnabod fel Mynydd y Betws.

Ystyr yr enw Betws yw Bede House/Alms House/Prayer House ac mae'n tarddu o'r gair Bed-Hus sy'n air Eingl-Sacsonaidd. Yn Gymraeg mae'n golygu Capel.

Gwasanaethir y ward ar hyn o bryd gan un Cyngorydd Sir – Betsan Wyn Jones – Plaid Cymru.

Sefydlwyd y Cyngor Cymuned yn 1980.

Yr etholaeth gymwys ar gyfer Betws yn 2022 yw 1,802.

Amcanion y Cyngor

Mae Cyngorwyr Betws yn haen isaf llywodraeth leol ac yn y sefyllfa orau i weld y materion/pryderon gwirioneddol sy'n codi o fewn cymunedau gan mai nhw yn aml yw'r pwynt cyswllt cyntaf.

Mae gan Gyngor Cymuned Betws berthynas waith dda gyda Chyngorydd Sir y ward.

Mae Swyddog Cefnogi Cymunedol yr Heddlu lleol yn mynychu cyfarfodydd misol y Cyngor Cymuned lle gellir codi pryderon, rhoi cyngor a diweddariad misol ar nifer y troseddau lleol yn cael eu trosglwyddo i'r Cyngor.

Blaenoriaethau'r Cyngor

Rheoli ardal Heol Y Felin sy'n cael ei chadw mewn Ymddiriedolaeth ar ran trigolion Betws yn ddiogel ac effeithiol. Mae'r ardal yn cynnwys y Cae Chwarae, y Grîn ynghyd â'r Clwb Rygbi a'r Maes Parcio sy'n cael ei brydlesu i Glwb Rygbi'r Betws lle mae'r Cyngor yn cydweithio i sicrhau cydymffurfiaeth o dan delerau'r brydles a'r gweithredoedd a'r trawsgludiadau gwreiddiol.

Rheoli a gwella'n ddiogel Parc y Betws a Maes Chwarae Maesware sy'n drosglwyddiadau asedau gan Gyngor Sir Caerfyrddin.

Rheoli Cyllid a Chyllideb y Cyngor yn effeithiol gan gydymffurfio â gofynion Llywodraethu ac Archwilio.

Cynrychioli etholwyr Betws mewn partneriaeth â'r Cynghorydd Sir lleol.

Gweithio gyda'r gymuned, grwpiau lleol, sefydliadau, busnesau a rhanddeiliaid eraill i sicrhau y gellir gwneud gwelliannau o fewn y pentref er budd trigolion Betws yn ei gyfanrwydd.

Cydymffurfio â'r gofynion a nodir ym Mhecyn Cymorth Cynghorau Lleol Llywodraeth Cymru i sicrhau cydymffurfiaeth o ran rhedeg y Cyngor a'i bolisïau a gweithdrefnau.

Sicrhau datblygiad proffesiynol parhaus y Swyddog Priodol a Chynghorwyr er mwyn cyflawni eu rolau fel deiliaid swyddi.

Gweithio tuag at ymgorffori ac ystyried y saith nod llesiant a osodwyd gan Ddeddf Llywodraeth Cymru 2015 mewn penderfyniadau ac unrhyw geisiadau am gyllid a wneir gan y Cyngor:

1. Cymru fwy llewyrchus - Mae'r Cyngor yn rhoi i grwpiau lleol yn bennaf trwy gydol y flwyddyn i sicrhau eu bod yn cael eu cefnogi. Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (WIMD) yn dangos mwy o fanylion ar gyfer Betws sydd yn safle 1026 allan o 1909 o Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is (LSOAs) yng Nghymru, sy'n ei gosod ymhlith y 50% lleiaf difreintiedig yn gyffredinol. Fodd bynnag, mae wedi'i restru fel 30-50% o'r amddifadedd mwyaf o ran Cyflogaeth ac Addysg.

<https://wimd.gov.wales/Isa/w01000627?lang=cy>

2. Cymru gydnerth - Mae bioamrywiaeth y ward yn cael ei wella lle bo modd ynghyd â diogelu fflora a ffawna megis y Royal Ferns sy'n tyfu yn yr ardal wrth wneud cais am arian a phan gyflwynir ceisiadau cynllunio. Mae'r arferion torri gwair a'r math o blannu ym Mharc Betws yn cael eu newid i wella bioamrywiaeth a pheillwyr.

3. Cymru Iachach – Mae'r Cyngor yn gweithio tuag at osod 3 diffibriliwr arall o fewn y pentref, yn Ysgol Gynradd Betws, y Ganolfan Deulu a Thŷ Coch. Mae'r ddau Faes Chwarae'n cael eu harchwilio'n rheolaidd gan gontractwr cymwysedig ac mae'r ardaloedd Hamdden yn cael eu harchwilio'n rheolaidd gan eich Cynghorwyr lleol. Cynhelir arolygiad annibynnol blynyddol yn y meysydd chwarae.

4. Cymru fwy cyfartal – Mae'r Cyngor yn gweithio gydag Adran Hawliau Tramwy Cyhoeddus y Cyngor Sir, y Cynghorydd Sir a'r grŵp cerdded lleol i sicrhau bod llwybrau troed lleol yn cael eu cynnal.

5. Cymru o Gymunedau Cydlynol – Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Cynghorydd Sir a Llwybrau Diogelach mewn Cymunedau i sicrhau bod ffyrdd Betws yn ddiogel.

6. Cymru â Diwylliant Bywiog a'r Gymraeg yn Ffynnu – Mae'r Cyngor yn cefnogi'r Eisteddfod ac yn sicrhau bod ganddi ddogfennau dwyieithog lle bo modd.

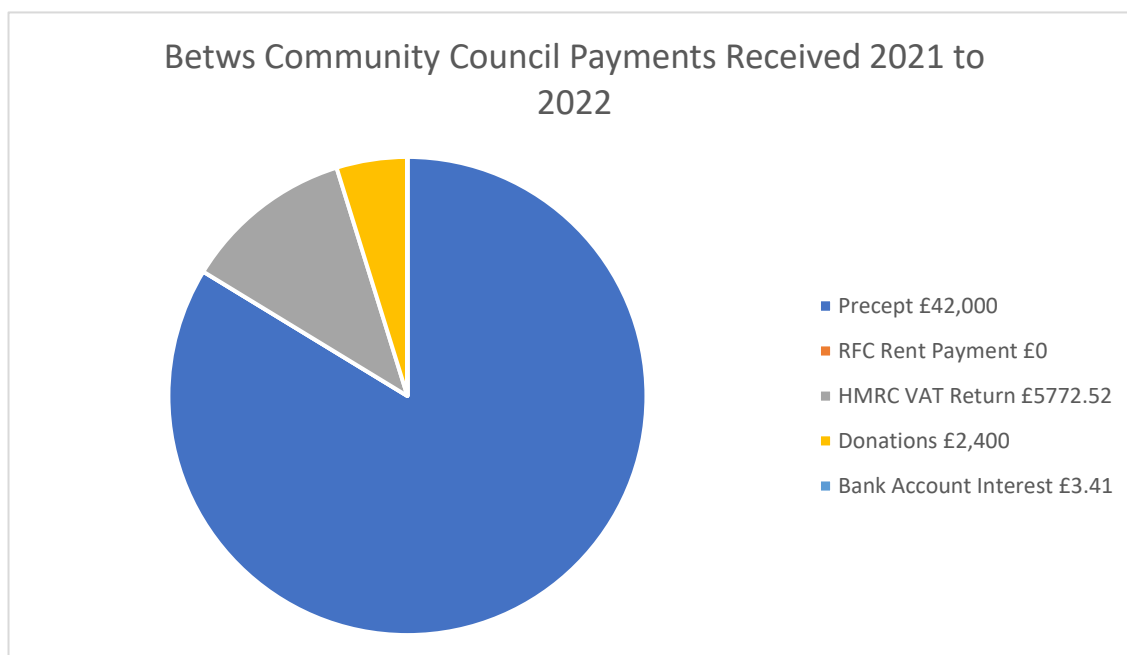
7. Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang - Gwella bioamrywiaeth a lleihau effeithiau ar newid yn yr hinsawdd o fewn y ward ac yn arferion y Cyngor. Mae'r Cyngor ar y cyd â Chyngor Sir Caerfyrddin wedi adnewyddu'r goleuadau stryd i oleuadau LED, mae'r Cynghorwyr wedi symud i weithio di-bapur lle bo mo

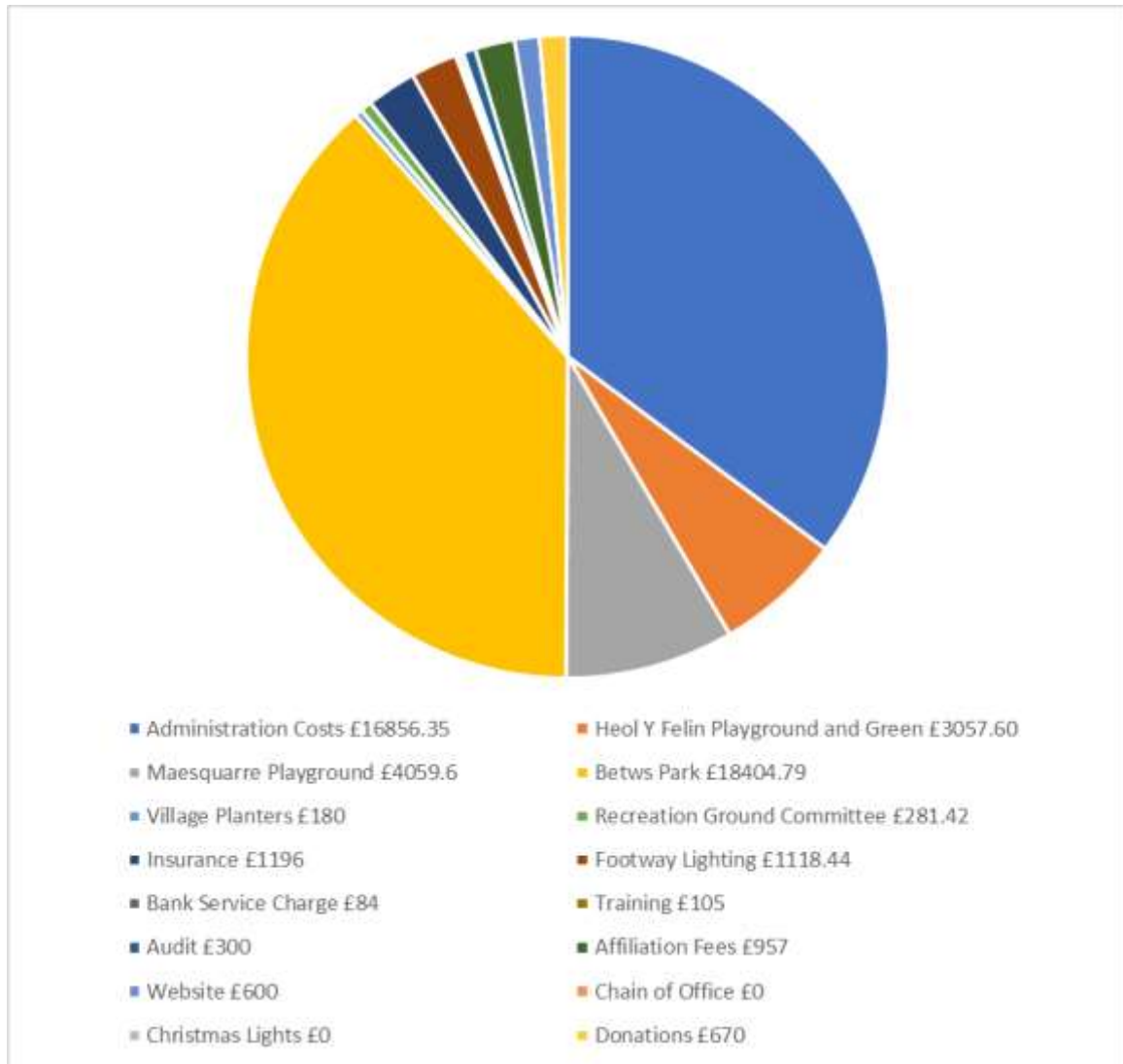
Cyllid

Y Praesept ar gyfer 2022/2023 yw £47,000 ac ar wahân i hynny mae'r Cyngor yn ennill incwm o'r rhent a delir gan Glwb Rygbi'r Betws o dan Delerau eu Prydles ar £1,000 y flwyddyn. Mae'r taliad hwn yn mynd tuag at gynnal a chadw ardal Heol y Felin a ddelir gan yr Ymddiriedolaeth. Nid yw swm y praesept ar hyn o bryd yn cwrdd â gwariant y Cyngor oherwydd y Trosglwyddiadau Asedau sydd wedi eu cymryd yn ystod y tymor hwn yn y swydd. Bydd angen cynyddu'r praesept yn flynyddol er mwyn cwrdd â'r gwariant ar gyfer rheoli'r ardaloedd ac i adeiladu cronfa suddo er mwyn adnewyddu'r offer ac unrhyw gostau eraill sy'n dod i'r amlwg wrth gynnal a chadw'r manau hamdden.

Daw'r incwm arall trwy arian grant a rhoddion pan roddir i'r Cyngor.

Mae costau rhedeg y Cyngor Cymuned fel a ganlyn:

Dylai'r Cyngor Cymuned gadw yn ei gronfeydd defnyddiadwy gwariant 3 – 12 mis hefyd cyllid grant a dderbyniwyd, rhoddion a roddwyd ar gyfer eitemau penodol, arian a roddwyd o dan y broses Trosglwyddo Asedau ac unrhyw arian Adran 106 a dderbyniwyd yn ogystal â chronfa i ddisodli unrhyw un o'r asedau sefydlog a ddelir. o dan delerau'r prydlesi gan Gyngor Sir Caerfyrddin ar gyfer Parc y Betws a Maes Chwarae Maesware.

Yn ei gronfeydd wrth gefn na ellir ei ddefnyddio, dylai fod ganddo arian ar gyfer pensiynau Clercod blaenorol (swm anhysbys) a swm i dalu ffioedd cyfreithiol ar gyfer y materion parhaus gyda thir Heol y Felin a ddelir yn Ymddiriedolaeth a chronfa i dalu am gost adnewyddu offer yn Heol y Felin. Cae chwarae ac unrhyw waith cynnal a chadw arall a all fod yn ofynnol.

Llwyddiannau yn ystod tymor y swydd 2017 – 2022

1. Parc Betws yn cael ei gymryd drosodd fel Trosglwyddo Asedau oddi wrth CSC
2. Maes Chwarae Maesware yn cael ei gymryd drosodd fel Trosglwyddo Asedau o CSC Mehefin 2019
3. Gweithredu Llwybrau Diogelach mewn Cymunedau ar y cyd â Chyngor Sir Caerfyrddin:
 - a) Mae palmant rhwng Parc Penrhiw a Threforis ar ochr ogledd-ddwyreiniol Ffordd Betws wedi ei osod er diogelwch cerddwyr o'r ardaloedd hynny o'r pentref.

- b) Mae mesurau fertigol/twmpathau ffordd wedi'u gosod bob ochr i Ysgol Gynradd Sirol Betws (un gan Coopers Arms ac un wrth Eglwys Dewi Sant) ar Heol y Betws i wella diogelwch.
- c) Mae manau croesi gwell wedi'u gweithredu mewn 2 leoliad ar Stryd y Parc ac ar y naill ochr a'r llall i Foundry Road (A474) ond mae angen mwy o fesurau diogelwch.
- d) Mae storfa feiciau wedi'i gosod yn Ysgol Gynradd Betws, Ysgol Gymraeg, Stryd Marged, Rhydaman a llwyfandir uchel a chroesfan gyffyrddol y tu allan i Ysgol Fabanod Rhydaman, Walters
4. Grant Gardd Glöynnod Byw Lleoedd Lleol ar gyfer Natur ym Mharc Betws 2020
 5. Cyfyngiadau aros newydd ar Heol y Felin/Colonel Road wedi'u cytuno gydag Adran Briffyrdd Cyngor Sir Caerfyrddin ac yn aros i gael eu gweithredu.
 6. Bin newydd ym Mharc Betws
 7. Gosod Cabinet Bwi Bywyd Newydd ar y cyd â Phartneriaeth Diogelwch Dŵr Sir Gaerfyrddin a TRJ
 8. Graffiti wedi'i dynnu gan ddau fusnes lleol Griffiths Bros a South Wales Pressure Washing Ltd o'r Tŷ Haf Fictoraidd hanesyddol ac ardaloedd eraill ym Mharc y Betws.
 9. Grŵp gwirfoddolwyr Parc y Betws wedi'i sefydlu eto i wella'r parc.
 10. Cynhaliwyd Arolwg Cymunedol yn ystod 2020.
 11. Fferm Wynt Mynydd y Betws Grant ar gyfer offer chwarae newydd ym Maes Chwarae Maesware 2021
 12. Loteri Treftadaeth Genedlaethol Parc Betws a Grant Lleoedd Lleol ar gyfer Natur 2022 Llywodraeth Cymru
 13. Clerc wedi cwblhau hyfforddiant ILCA 2020? Angen gwirio'r dyddiad a dechreuodd y Clerc ar hyfforddiant CILCA Mawrth 2022 fel rhan o'i datblygiad proffesiynol parhaus.
 14. Mae Cynghorwyr wedi derbyn hyfforddiant trwy Un Llais Cymru i'w cynorthwyo i gyflawni eu rolau yn ystod eu cyfnod yn y swydd.
 15. Gwefan wedi'i huwchraddio.
 16. Adran 6 Deddf Bioamrywiaeth yr Amgylchedd (Cymru) 2016 Lluniwyd y Ddyletswydd Bioamrywiaeth a Gwydnwch Ecosystemau ar gyfer y pentref yn unol â'r rheoliadau yn 2019 a bydd yn cael ei hadolygu o leiaf bob 3 blynedd.
 17. Gosodwyd goleuadau LED newydd yn lle'r goleuadau stryd yn y Betws i helpu i leihau eu hól troed carbon a osodwyd gan Gyngor Sir Caerfyrddin ac mae'r gost yn cael ei had-dalu'n flynyddol tan 2028/2029.
 18. System ddi-bapur wedi'i chyflwyno i'r Cynghorwyr nad ydynt bellach yn postio agenda a phapurau allan.
 19. Cymerodd y Cyngor ran mewn Prosiect Peilot a gynhaliwyd gan Lywodraeth Cymru ar y cyd ag Un Llais Cymru i sicrhau bod gan y Cyngor y polisiau a'r gweithdrefnau cywir yn eu lle - mae gwaith yn mynd rhagddo i sicrhau cydymffurfiaeth lawn.
 20. Coed â'r clefyd Torri Coed Ynn ym Mharc Betws a Heol y Felin ac mae'r rhaglen waith yn parhau ym Mharc y Betws.
 21. Rhoddion a roddwyd i achosion lleol gan gynnwys y Banc Bwyd.
 22. Coronafeirws – Cyfarfodydd rhithwir wedi'u sefydlu er mwyn i fusnes y Cyngor allu parhau, deddfwriaeth Llywodraeth Cymru wedi'i rhoi ar waith mewn perthynas â hyn a chyfarfodydd hybrid (ni ellir cynnal cyfarfodydd wyneb yn wyneb yn unig heb roi'r opsiwn i fynychu rhith a dewis pob person yw sut maent yn mynychu).
 23. Diffibrilwyr – 3 ychwanegol arfaethedig yn y pentref yn Ysgol Gynradd Betws a'r Ganolfan Deulu a 3ydd yn Nhŷ Coch pan fydd y Clwb Rygbi yn cael eu diffibriliwr newydd gan yr RFU.

24. Rhoddion a dderbyniwyd oddi wrth Dr John Dorian Evans ar gyfer mainc goffa ym Maes Chwarae Maesware i goffau'r bywydau a gollwyd yn y pyllau yn y Betws, cyfraniad o £1900 oddi wrth Betws Mewn Angen ar gyfer 2 Ddiffibriliwr a £100 ar gyfer y TCC gan Endurance Arena Fibre, Heol Y Felin.

Cynllunio yn y dyfodol ar gyfer y tymor nesaf 2022 – 2027 a thu hwnt.

1. Goleuadau Nadolig ar gyfer y pentref a'r Meysydd Hamdden
2. Hysbysfyrddau mwy newydd - un i'w osod yn Heol y Felin gan ei fod yn Dir Cymunedol (yn wynebu'r Clwb Rygbi neu'r Maes Chwarae) fel y gellir gosod mwy o wybodaeth i'r Gymuned ar y byrddau fel rhan o Glwb Rygbi fel yr Hyb Cymunedol a rhyddhau ei dyletswyddau ar gyfer Grwpiau Cymunedol.
3. Heol Y Felin Green i ystyried mwy o seddi a physt gôl.
4. Meinciau Picnic ar gyfer gwahanol safleoedd o amgylch y pentref lle bo'n briodol megis man gwyllo ar ben Ffordd Waun Ddwfn, y tir uwchben Datblygiad Maesware sy'n eiddo i TRJ a fyddai'n ychwanegu ail fainc bicnic petai'r Cyngor Cymuned yn gosod un ar y safle.

Cynigiodd y Cynghorydd A Williams gymeradwyo'r adroddiad blynyddol a'i gyhoeddi ar wefan y cyngor cymuned ac eiliwyd hyn gan y Cynghorydd Megarth.

Pleidleisiwyd yn unfrydol ar hyn gan y rhai oedd yn bresennol.

8. Penodi aelodau i Bwyllgorau.

	<u>CYNGOR CYMUNED Y BETWS 2022/2023</u>
CADEIRYDD	Y Cyng. Dave Stacey
IS-GADEIRYDD	Y Cyng. Mike Jones
	<u>PWYLLGORAU</u>
18-Mai-22	Rhaid i bwyllgor gael o leiaf 3 Chynghorydd ynghyd â'r Cadeirydd neu'r Is-Gadeirydd a all fod yn aelodau ex-officio o bwyllgorau ac is-bwyllgorau. Term Lladin yw ex-officio sy'n golygu rhinwedd swydd neu swydd. Mae aelodau ex-officio o bwyllgorau, felly, yn bersonau sy'n aelodau yn rhinwedd y swydd sydd ganddynt. N.B. Ni all pwyllgor gynnwys yr holl Gynghorwyr fel y byddai'r Cyngor Llawn ac nid pwyllgor.
Cyllid a Staffio	Cadeirydd ac Is-Gadeirydd, y Cyng. Dave Stacey, Lucy Jones, Lynwen Phillips a Carwyn James

Meysydd Hamdden a Mannau Agored Meysydd Chwarae Parc Betws, Heol Y Felin a Maesware	Cadeirydd ac Is-Gadeirydd, y Cyng. Mike Jones, Andrew Williams, Lynwen Phillips a Paul Allchurch
Digwyddiadau	Cadeirydd ac Is-Gadeirydd, y Cyng. Jose Picouto, Andy Megrath, Paul Allchurch a Karen McMinn-Davies

8. Penodi cynrychiolwyr i wasanaethu ar gyrff allanol.

CYNRYCHIOLWYR I WASANAETHU AR GYRFF ALLANOL

CANOLFAN DEULUAIDD BETWS	Karen McMinn-Davies (rôl â chas ddeuol fel y Trysorydd)
SWYDDFA CYNGOR AR DDINASYDDION	Paul Allchurch
UN LLAIS CYMRU	Dave Stacey a Lynwen Phillips
LLYWODRAETHWR YR YSGOL	Maureen Williams
GWIRIADAU CRAFFU BETWS YN ÔL Y PRYDLES	Karen McMinn-Davies a Lynwen Phillips
GRWP DYFFRYN AMAN	gohiriedig
CYMDEITHAS EFEILLIO RHYDAMMAN.	gohiriedig
BWRDD IECHYD LLEOL	gohiriedig

9. 3 x Llofnodwr cyfrifon banc y Cyngor i'w cytuno. (un yn Gadeirydd ac un yn arwain y Pwyllgor Cyllid ac un arall. Clerc/SAC hefyd yn llofnodwr).

PENDERFYNWYD mai'r Cynghorwyr Stacey, L Jones a Picouto fyddai'r llofnodwyr newydd ac y byddai'r Cynghorydd McMinn-Davies yn gwirio Cyllid y Cyngor o bryd i'w gilydd yn unol yn y Rheoliadau Ariannol. Bydd y ffurflenni cais perthnasol yn cael eu cwblhau maes o law, bydd y Clerc yn trefnu i hyn gael ei weithredu.

10. Ystyried Cynllun Hyfforddi ar gyfer Cynghorwyr a Swyddog Priodol (Clerc/SAC) i'w gyhoeddi erbyn 5 Tachwedd 2022 yn unol â gofynion Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

Trafodwyd gosodiad y cynllun hyfforddi drafft a gwnaed awgrymiadau i'w addasu. **PENDERFYNWYD** bod y Clerc yn gwneud y newidiadau.

PENDERFYNWYD y byddai'r 4 Cynghorydd newydd yn mynychu Hyfforddiant Côd Ymddygiad ULIC. Bydd y Clerc yn cysylltu â nhw gyda'r dyddiadau sydd ar gael.

11. Mae angen Datganiad o Ddiddordeb gan bob Cynghorydd gan fod angen ei gyhoeddi o fewn 28 diwrnod o ddechrau'r swydd a'i roi ar y wefan.

Yn dilyn trafodaeth ac esboniadau, **PENDERFYNWYD** y byddai'r aelodau'n anfon e-bost at y Clerc gyda'u Datganiad o Ddiddordeb, nid oes angen unrhyw ymateb hefyd. Os bydd aelod yn canfod yn ystod cyfarfod bod ganddynt fuddiant y mae angen iddynt ei ddatgan yna maent i wneud hynny bryd hynny.

Dywedodd y Clerc wrth yr aelodau bod cyflwyniad power point yn rhoi arweiniad i aelodau ystyried a oes ganddynt unrhyw fuddiannau i'w datgan wedi ei anfon i'w ddarllen wrth baratoi ar gyfer y cyfarfod hwn er mwyn sicrhau dealltwriaeth.

12. Cwestiynau/Sylwadau Cyhoeddus.

Nid oedd unrhyw aelod o'r cyhoedd yn bresennol.

Daeth y cyfarfod i ben am 19:41.